

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722201113
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krajčovicová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6722201113.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci starostlivosti o maloletú O. N., I.. XX.XX.XXXX, G.L. Z. E., G..c.č B. X, E., zverenej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke S. Q.Š., I.. XX. XX. XXXX, maloletá zast. v konaní opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky Ž. N.č I.. XX.XX.XXXX, G. Z. E., G..c.č X. G. X/X, Hrochoť a otca V. Q., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. B. X, E., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen o nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnom umiestnení maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje starej matke maloletej S. Q., I.. XX.XX.XXXX o d o v z d a ť maloletú O. N., I.. XX.XX.XXXX dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Trnava, Trnava 90, 962 34 Trnava.

II. Navrhovateľ je p o v i n n ý podať v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia návrh vo veci samej týkajúci sa starostlivosti maloletej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ (ďalej ako „navrhovateľ“ alebo „úrad“) sa návrhom doručeným dňa 24.03.2022 Okresnému súdu Zvolen, postúpený Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 31.03.2022 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloletú dočasne umiestnil do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Trnava, Trnava 90 (ďalej len „Centrum Trnava“). V návrhu uviedol, že maloletá je v ich evidencii od roku 2008 z dôvodu návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej. Poznamenal, že dňa 10.02.2021 bola maloletá umiestnená v Detskom centre Slovensko, K. Sidora 134, Ružomberok (ďalej len „detské centrum“), v diagnostickej skupine. Dôvodom umiestnenia bolo nezvládnutie výchovy matkou, čím bol ohrozený zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletej a maloletá vykazovala problémové správanie. Následne uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/31/2021 zo dňa 25. 03. 2021 bola maloletá neodkladným opatrením zverená do osobnej starostlivosti starej matke, navrhovateľke. Počas trvania neodkladného opatrenia dochádzalo k útekom maloletej z domácnosti starej matky, ktorá si u maloletej nevšimla požívanie alkoholických nápojov, z maloletej bolo cítiť cigaretový zápach. Maloletá počas pohovoru 11.11.2021 uviedla, že ju to mrzí, chce sa polepšiť. Chcela by sa vrátiť mame, následne doplnila, že by tam chcela ísť kvôli voľnosti. Matka maloletej ale uviedla, že sa to nedá. Maloletá ďalej poznamenala, že už skúšala alkohol, mala aj opicu, skúšala fajčiť, drogy neskúšala, nemala ani intímny styk. Sľúbila, že sa polepší. Dňa 12.11.2021 bola rodina odporučená na referát poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen (ďalej len „referát“). Zo záverov procesu vyplýva, že stará matka nedisponuje schopnosťami posilňovania žiadúceho správania u maloletej. V novembri 2021 úrad nadviazal spoluprácu s Centrom Trnava a vydal odporúčenia na vykonávanie opatrení, reálne sa však spolupráca s centrom nenadviazala, nakoľko stará matka šla do nemocnice ako sprievod s maloletým dieťaťom, ktoré má zverené do náhradnej osobnej starostlivosti a maloletá šla k matke. Rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/31/2021-16 zo dňa 13.12.2021 bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke. Od 17.12.2021 sa maloletá po dohode so starou matkou nachádzala u matky, kde mala byť až do 29.12.2021. Dňa 27.12.2021 však maloletá ušla z domácnosti matky, bola u kamarátky v obci,

v noci neprišla domov. Matka sa ohľadom zverenia maloletej do jej starostlivosti vyjadrila nesúhlasne. Maloletá bola v domácnosti matky do 09.01.2022. Úrad poznamenal, že pravidelne starej matke ako i maloletej poskytoval poradenstvo. Ani jeden z rodičov neprejavili záujem o zverenie maloletej do ich osobnej starostlivosti. Pre pretrvávajúce problémy v správaní maloletej bola maloletá na základe dohody so zákonným zástupcom dňa 11.01.2022 umiestnená v detskom centre, kde zotrvala do 14.02.2022. Zo správy z diagnostického pobytu vyplýva, že u maloletej dominuje emocionálna nezrelosť, egocentrizmus, nerovnováha osobnosti až sklony k depresii. Má vyšší pocit menejcennosti, potrebuje pomoc, podporu, dôveru. K starej mame má kladný vzťah, nie však citový. Skôr je to z jej strany vypočítavosť, ktorá ovplyvňuje aj jej správanie k iným autoritám. Rodinné prostredie, postoje, správanie a výchovné praktiky starej matky hodnotí nie veľmi priaznivo. Maloletej nebola stanovená žiadna diagnóza. Na základe odporúčenia detského centra bola úradom zabezpečená rodinná terapia prostredníctvom OZ Návrat, maloletá však rodinnú terapiu bojkotovala a odmietla sa jej zúčastniť. Ďalej bola obnovená spolupráca s Centrom Trnava, a to vykonávanie odborných metód na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností. Doposiaľ sa konalo len jedno stretnutie so starou matkou maloletej, pričom ďalšie stretnutie s maloletou Vanesou dňa 03.03.2022 sa neuskutočnilo, keďže maloletá nebola ochotná stretávať sa a podľa názoru starej matky spolupráca s Centrom nie je ani potrebná. Dňa 11.03.2022 sa realizovalo šetrenie v domácnosti starej matky maloletej aj za prítomnosti otca maloletej, pričom otec i stará matka vyjadrili nesúhlas so zabezpečovaním starostlivosti o maloletú z dôvodu jej pretrvávajúcich výchovných problémov. Stará matka uviedla, že maloletá sa od 05.03.2022 nachádza v Hrochoti u neznámych ľudí, až dňa 10.03.2022 prišla do domácnosti matky. Stará matka je úplne apatická k riešeniu problémov s maloletou, vyjadrila sa, že chce maloletú umiestniť do Centra pre deti a rodiny, nakoľko sa o ňu nevláde starať, uteká z jej domácnosti a využíva benevolentnosť matky. Dňa 15.03.2022 matka maloletej dala maloletej peniaze na jej návrat do domácnosti starej matky, maloletá však neprišla a ani sa nevrátila matke. Maloletá bola na základe ohlásenia nezvestnosti nájdená v Hronskej Dúbrave. Vzhľadom na eskaláciu útekov z domácnosti starej matky, táto požiadala Okresný súd Zvolen o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Stará matka výchovu maloletej nezvláda, čím je ohrozený jej fyzický, sociálny a psychický vývin. Stará matka má v náhradnej starostlivosti dve ďalšie deti, ktorých hádky a úteky maloletej vyrušujú a narušujú ich pokoj v domácnosti. Ani starý otec nesúhlasí, aby maloletá zostala v ich domácnosti. Úrad oslovil rodinu maloletej, ale nikto nesúhlasil so zverením maloletej do jeho starostlivosti. Taktiež ani jeden z rodičov neprejavil záujem o zverenie maloletej do ich starostlivosti, otec uviedol, že maloletá má výchovné problémy, ktoré nie je schopný a ochotný riešiť, nemá ani vytvorený priestor na zabezpečenie starostlivosti o maloletú, matka uviedla, že maloletá ju nerešpektuje, má ďalšie dve deti a jej súčasný partner nesúhlasí, aby sa maloletá zdržiavala u nich v domácnosti. Maloletá nemá vytvorené pevné zázemie. Umiestnenie maloletej do reedukačného zariadenia nie je pre neochotu a nezáujem rodinných príslušníkov zabezpečiť osobnú starostlivosť počas letných prázdnin možné. Nariadenie neodkladného opatrenia úrad odôvodnil tým, že maloletá nemá záujem vrátiť sa k starej matke, vzťah medzi nimi je narušený, stará matka starostlivosť a výchovu maloletej nezvláda, k výchove je apatická a situácia v rodine starej matky sa každým dňom zhoršuje. Nikto z rodiny nemá záujem o prevzatie starostlivosti nad maloletou.

2. Z listiny Centra Trnava zo dňa 25.03.2022 vyplýva, že Centrum súhlasilo s prijatím maloletej do ich zariadenia.

3. Z úradného záznamu zo dňa 21.03.2022 spísaného na úrade vyplýva, že otec maloletej nesúhlasil so zabezpečením starostlivosti o maloletú z dôvodu jej pretrvávajúcich výchovných problémov.

4. Z úradného záznamu zo dňa 23.03.2022 spísaného na úrade vyplýva, že matka maloletej neprejavila záujem o zabezpečenie starostlivosti o maloletú, uviedla, že ani jej partner nesúhlasí s tým, aby maloletá bola u nej. Výchovu maloletej nezvládala ani predtým, a preto bola maloletá zverená starej matke.

5. Z opatrovaneckého spisu maloletej bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/135/2008-20 zo dňa 05.12.2008, právoplatným dňa 17.12.2008 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matke a otcovi bola určená povinnosť prispievať na výživu maloletej. Následne rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/453/2009-107 zo dňa 01.03.2010 právoplatným dňa 16.06.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16CoP/21/2010-145 zo dňa 27. 05. 2010 súd zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke Lenke Kučerovej a rodičom určil výživné v zákonom stanovenej minimálnej výške. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 7P/16/2014 - 57 zo dňa 22.04.2015, právoplatným dňa 02.06.2015 súd udelil súhlas za otca maloletej

na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej na priezvisko „N.Č.“. Ohľadom zverenia maloletej následne Okresný súd Zvolen rozsudkom č. k. 18P/24/2016-46 zo dňa 25.01.2017, právoplatným dňa 01.02.2017 súd opätovne zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným v sume 50,- eur mesačne. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/8/2021 - 31 zo dňa 01.02.2021 bola rodičom maloletej uložená povinnosť odovzdať maloletú dočasne do starostlivosti Detského centra Slovensko, Ružomberok, s tým, že dobu trvania neodkladného opatrenia súd určil najdlhšie na 3 mesiace odo dňa umiestnenia maloletej v zariadení na výkon rozhodnutia, kde mala byť maloletej zrealizovaná odborná diagnostika a poskytnutá komplexná odborná pomoc. Následne Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 37P/31/2021-45 zo dňa 25.03.2021 zrušil uznesenie č. k. 37P/8/2021-31 zo dňa 01.02.2021 v celom rozsahu a nariadil povinnosť detskému centru odovzdať maloletú dočasne do starostlivosti starej matke S. Q., I.. XX.XX.XXXX a určil rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným v sume 30,- eur mesačne, každému zvlášť. Trvanie neodkladného opatrenia súd určil do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/31/2021- 116 zo dňa 13.12.2021, právoplatným dňa 13.01.2022 súd zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke, matke určil povinnosť prispievať na výživu maloletej zákonom stanoveným minimálnym výživným a otcovi výživným vo výške 50,- eur mesačne.

6. Na Okresnom súde Zvolen prebieha na návrh starej matky pod sp. zn. 7P/13/2022 konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti starej matky nad maloletou, konanie nie je právoplatne ukončené.

7. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

12. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie situácií, ktoré neznesú odklad, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava pomerov účastníkov. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, preto súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Predpokladom je teda existencia naliehavej potreby riešenia situácie, ktorá neznesie odklad a nie je možné vyriešiť ju až rozhodnutím vo veci samej. V prípade veci týkajúcej sa starostlivosti o maloleté dieťa je predovšetkým potrebné osvedčiť najzákladnejšie skutočnosti, na základe ktorých možno vyvodiť naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu dočasnej úpravy práv a povinností voči maloletým deťom, a to prioritne s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa.

13. Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti, pričom maloletá bola najskôr zverená do osobnej starostlivosti matky, následne do náhradnej osobnej starostlivosti, potom opätovne do osobnej starostlivosti matky a nakoľko matka nezvládala výchovu maloletej, ktorá vykazovala problémové správanie, neodkladným opatrením bola rodičom maloletej uložená povinnosť odovzdať maloletú

do starostlivosti detského centra, kde mala byť vykonávaná diagnostika maloletej a poskytnutá odborná pomoc. V diagnostickom centre sa správanie maloletej upravilo, bolo bez výraznejších problémov, maloletá rešpektovala dospelých ako autoritu, pripravovala sa pravidelne na vyučovanie, bolo odporúčané ukončenie jej pobytu. Vzhľadom na uvedené bola maloletá na základe nariadeného neodkladného opatrenia dočasne odovzdaná do starostlivosti starej matke a následne rozhodnutím vo veci samej bola maloletá starej matke zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Z odôvodnenia rozhodnutia vo veci samej vyplýva, že v čase zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke (december 2021) boli u maloletej výchovné problémy, no stará matka bola pre maloletú najväčšou autoritou, ktorú maloletá rešpektovala, stará matka dohliadala na plnenie školských povinností, zdravotnú starostlivosť, s maloletou začala absolvovať poradenský proces, objednala ju na odborné vyšetrenia. Stará matka v tom čase uvádzala, že zvládne výchovu maloletej, so zverením starej matke súhlasili obaja rodičia.

14. V súčasnosti má súd z návrhu navrhovateľa a pripojených listín osvedčené, že situácia v rodine maloletej sa zhoršila. Po zverení maloletej do náhradnej starostlivosti starej matke v decembri 2021 mala byť maloletá na základe dohody medzi starou matkou a matkou v domácnosti matky, z ktorej však ušla, bola u kamarátky, túlali sa v noci, maloletá fajčila. Napriek poskytovanému poradenstvu starej matke i maloletej neprišlo k eliminácii výchovných problémov maloletej, maloletá bola preto od 11.01.2022 do 14.02.2022 dobrovoľne umiestnená na diagnostický pobyt do detského centra. V diagnostickom centre bol zistený kladný vzťah maloletej k starej matke, nie však citový, maloletá nehodnotila rodinné prostredie u starej matky pozitívne. Po ukončení diagnostického pobytu bola starej matke i maloletej znovu zabezpečená rodinná terapia i odborná pomoc, maloletá však spoluprácu odmietla, stará matka sa dokonca vyjadрила, že spolupráca už nie je potrebná. Súd mal ďalej osvedčené, že v mesiaci marec sa maloletá túlala, určitú dobu sa nachádzala v domácnosti cudzích ľudí, následne v domácnosti matky, odkiaľ sa nevrátila do domácnosti starej matky, ale opätovne sa túlala, bola nahlásená jej nezvestnosť a vypátraný pobyt mimo domácnosti starej matky i rodičov. Súd má tak osvedčené, že výchovné problémy maloletej pretrvávajú a majú stupňujúcu sa tendenciu. Maloletá na základe vlastnej vôle uteká z domácnosti starej matky i z domácnosti matky, kde ako sama uviedla má väčšiu voľnosť, nerešpektuje ani starú matku ani rodičov ako authority, nedodržiava pravidlá, správa sa nevhodne voči členom rodiny, odmieta zúčastňovať sa opatrení nariadených úradom. Stará matka v súčasnosti problémové správanie maloletej nezvláda, nie je v jej silách výchovne usmerniť maloletú, nesúhlasila so zabezpečením ďalšej starostlivosti o maloletú, podala i návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú. Ani jeden z rodičov, ani žiadny iný príbuzný neprejavili záujem o zabezpečenie starostlivosti o maloletú. Zohľadňujúc uvedené skutočnosti, vzhľadom na pretrvávajúce nežiaduce konanie a správanie maloletej, spočívajúce v nerešpektovaní autorít, túlaní sa, s prihliadnutím na postoj starej matky maloletej, ktorá nechce ďalej poskytovať náhradnú starostlivosť maloletej a postoj rodičov, ktorí odmietajú prevziať z dôvodu výchovných problémov maloletej starostlivosť o maloletú, je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletej, aby sa maloletá neocitla bez akejkoľvek starostlivosti a opatery a nedošlo k ešte výraznejšiemu zhoršeniu problémového správania maloletej. Maloletá sa ocitla v situácii, kedy súdu nie je známa žiadna fyzická osoba, ktorá by chcela a zvládla zabezpečovať jej osobnú starostlivosť a výchovu, pričom je nevyhnutné, aby bola situácia maloletej čo najskôr zastabilizovaná, bolo určené stabilné a bezpečné prostredie maloletej a osoba, ktorá bude za starostlivosť a výchovu maloletej zodpovedná. Súd preto v zmysle § 367 ods. 1 CMP nariadil starej matke, ktorej je maloletá zverená súdnym rozhodnutím do náhradnej starostlivosti povinnosť, aby odovzdala maloletú dočasne do starostlivosti zariadenia Centrum pre deti a rodiny Tŕnie, ktoré súhlasilo s prevzatím starostlivosti o maloletú a už v minulosti nadviazalo spoluprácu so starou matkou, pozná situáciu v rodine maloletej. V zariadení na výkon rozhodnutia je predpoklad, že maloletej bude zabezpečená adekvátna starostlivosť i poskytnutá odborná pomoc za účelom korekcie jej problémového správania.

15. Navrhovateľ nepodal s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia návrh vo veci samej. Neodkladné opatrenie súd nariadil pred začatím konania a nie je predpoklad, že ním možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania. Súd preto s poukazom na znenie § 336 ods. 1, ods. 2 CSP uložil navrhovateľovi povinnosť podať v súdom stanovenej lehote návrh vo veci starostlivosti o maloletú, pričom môže ísť o návrh na zverenie maloletej do jednej z foriem náhradnej rodinnej starostlivosti o maloletú alebo prípadne o návrh na nariadenie výchovného opatrenia v zmysle § 37 Zákona o rodine, všetko v závislosti od ďalšieho vývoja rodinnej situácie maloletej.

16. Záverom súd poukazuje na znenie § 336 ods. 3 CSP a § 363 CMP, v zmysle ktorých súd aj bez návrhu môže zrušiť neodkladné opatrenie v prípade, že navrhovateľ nepodá v súdom stanovenej lehote návrh vo veci samej a v prípade, ak príde k zmene pomerov alebo k odpadnutiu dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).